

بررسی تطبیقی افکار وهابیت با خوارج

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: عابد حسین فایزی

استاد راهنما: سید عصام‌الدین یحیی العماد

مقطع: کارشناسی ارشد

استاد مشاور: محمدجعفر حسینیان

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: جامعه المصطفی

تاریخ دفاع: 1387

واحد:

کلمات کلیدی: خوارج، وهابیت، کفر، امامت، خلافت، جهان اسلام

امروزه اندیشه وهابیت در قالب مذهب خاص، به صورت گسترده و در سطح جهانی، و به طور سازمان یافته و کاملاً تهاجمی علیه سایر مذاهب اسلامی، تبلیغ و ترویج می گردد. این گروه، بر اساس برداشت ها و قرائت خاصی که از مسایل اعتقادی اسلام دارد، سایر مسلمانان را تکفیر نموده، و قتل و کشتار آنان را جایز می داند. و بدین ترتیب، تمام گروه های اسلامی از اعتقادات و عملکرد این فرقه در رنج بوده و متضرر می گردند. این مسأله دقیقاً شبیه خوارج در صدر اسلام است که به دلیل عقاید خاص خود، از جامعه اسلامی جدا بودند، و با تکفیر سایر مسلمانان، موجبات آزار سایرین را فراهم می آوردند. خوارج نخستین گروهی بودند که در تاریخ اسلام، سایر مسلمانان را تکفیر کرده، و در مقابل حکومت اسلامی با انگیزه های اعتقادی خروج نموده اند. البته یکی از ویژگی های اعتقادی خوارج، پذیرش مسأله شفاعت و کرامت است، که در این زمینه با وهابیت اختلاف دارد. اما در مجموع، مقایسه دیدگاه های خاص وهابیون و عقاید مخصوص آن ها در زمینه توحید و شرک، با اعتقادات خوارج که در تاریخ نقل شده است، نشان می دهد که نقاط اشتراک زیادی بین عقاید وهابیون و خوارج در حوزه ایمان و کفر، امامت، خلافت، امر به معروف و نهی از منکر، علل خروج وهابیون و خوارج در مقابل مسلمانان، و پیامدهای اعتقادات آنان در سطح جهان اسلام وجود دارد. مهم ترین ویژگی هر دو گروه، تکفیر مسلمانان، جایز دانستن قتل و کشتار آنان، و بدعت گذاری در دین اسلام است. اگرچه ابن تیمیه، بنیانگذار افکار وهابیت، تکفیر مسلمانان را نخستین بدعتی می داند که در اسلام ظهور یافته، اما پیروان وهابیت امروز خود در این دام شیطانی گرفتار شده اند؛ در حالی که این رویکرد، نقطه مقابل سنت پیامبر اکرم(ص) است که مسلمان را برادر مسلمان معرفی می کند. این پژوهش نشان می دهد که وهابیون و خوارج در واقع، یکی هستند، و تفاوتی جز در بعد زمانی ندارند.